

Motion till riksdagen

1987/88:Jo215

av Olle Östrand m. fl. (s)

Om behovet av regional och lokal livsmedelsproduktion

Koncentrationen av livsmedelsproduktionen har fortgått under lång tid såväl när det gäller den renodlade jordbruksproduktionen som förädlingsledet. Starka förskjutningar har därmed skett mot södra Sveriges jordbruksbygder. Ur sysselsättnings-, beredskaps- och även färskvarusynpunkt har detta varit till betydande nackdel för norra Sverige. Även ur djurskyddssynpunkt har utglesningen i norra Sverige varit till skada. Långa transportavstånd till slakteri, sämre servicemöjligheter ur djur, hälso- och rådgivningssynpunkt har blivit följden. Mest framträdande har dessa tendenser varit inom fläskproduktionen.

De fem Norrlandslänen har ca 3 % av den totala fläskproduktionen och ungefär lika stor andel av smågrisproduktionen i landet. Deras andel av befolkningen är däremot 15 %. Detta innebär att Norrland har ungefär 25 % av den svinstam som är nödvändig för att tillgodose efterfrågan på fläsk i norra Sverige. Som exempel kan nämnas att antalet producerade slaktsvin i Gävleborgs län uppgår till ca 25 000 per år. Svinproduktionen inom länet motsvarar ca 14 % av det beräknade behovet. Men av länets fodersädsproduktion avyttras ca 25 000 ton eller 30 % utanför länet, bl. a. för fläskproduktionen i södra delarna av landet. Denna skulle i stället kunna förädlas inom länet, t. ex. genom svinuppfödning.

Fodermängden motsvarar behovet för uppfödning av ca 100 000 slaktsvin som i stort sett motsvarar länets behov. Exemplet från Gävleborgs län gäller flertalet Norrlandslän.

Det är i högsta grad otillfredsställande att fodersädsöverskottet inte förädlas i större utsträckning i norra Sverige.

Då den totala produktionen i Norrland är av så begränsad omfattning finns det risk för att om den minskar ytterligare både förädlingsidan och servicesidan i övrigt på sikt är hotade. Detta kommer att få svåra sysselsättningsmässiga konsekvenser framför allt för de människor som arbetar med svinuppfödning och dem som arbetar i slakterier och charkuterier.

För närvarande råder investeringsstopp för animalieproduktionen. Det finns dock möjlighet att få dispens speciellt i norra Sverige. Generellt torde investeringsstoppet vara till fördel för Norrlandsjordbruket under dessa förutsättningar. Det torde vara tillräckligt om på detta sätt i t. ex. Gävleborgs län 1-2 familjeföretag per år kunde utvecklas under en 5-10 årsperiod. Med hänsyn till produktionens ekonomiska förutsättningar måste dock stödet vid investeringar för fläskproduktion öka.

En anledning till att grisköttsproduktionen har så ringa omfattning i Norrland är bl. a. att "tradition" saknas och att byggnadsåtgärder av relativt stor omfattning behövs för en modern produktion.

Detta talar för att extra stimulans behövs för att investeringar skall komma till stånd.

Att investera en integrerad grisköttsproduktion är mycket kapitalkrävande. De möjligheter som idag finns för att stödja byggnadsinvesteringar i jordbruket är på grund av att beloppen är maximerade otillräckliga i detta sammanhang (25 % bidrag blir i praktiken kanske 10-15 %).

Därför borde grisköttsproduktionen i norra Sverige, i fall där så erfordras, få stödjas med belopp som överstiger de idag gällande maximibeloppen så länge de procentsatser som finns inte överskrids.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till jordbruket i norra Sverige.

Stockholm den 20 januari 1988

Olle Östrand (s)

Olle Westberg (s)

Iris Mårtensson (s)

Ing-Marie Hansson (s)

Wivi-Anne Cederqvist (s)

Axel Andersson (s)

Lennart Holmsten (s)